

Novi Sad
2021.

Branka Selaković
SINKOPA

Za izdavača:
Strahinja Vujić

Dizajn korica:
Aleksandra Dević

Lektura:
Biljana Vasić

Grafička priprema i štampa:
Futura, Novi Sad

Tiraž:
500

Izdavač:
Jež izdavaštvo
www.jez.rs

Izdavač se zahvaljuje prijateljima bez čije pomoći
ova knjiga ne bi bila moguća.

KOORDINATE

DVE NOČI I PET DANA U PARIZU
RUBOVI PRESEK ARHE
HIŠO SO PERO PLASTELIN
SIVOKRAJ FALINKA MI
MAPIRANJE SVETA KROZ DNO
ZID NEOBIČAN SLUČAJ
B. MAKSIMILIJANA MLAĐEG
VRELINA MALINA ŽIGOVI

KOORDINATE

Dragi Erneste,

Znam da ne voliš kada te zovem po imenu, zacrvene ti se obrazi, a iz sedefastih očiju sevaju varnice. Pozivanje po imenu je rezervisano za članove šire porodice, kafanske poznanike i poštara koji ti redovno donosi račune, letke lokalnih servisera bele tehnike, dostava hrane, magazine i pisamca zaljubljenih polaznica kursa kreativnog pisanja. Od mene očekuješ kitnjasto šaputanje svilenih reči na uho. Ery, Neste, Mili, Dragi, Ljubljani, Anđele, Dušo, Zlato, Oko moje... Dala sam ti obećanje da ću pisati čim kročim na nepoznato tle i izbegavati preteranu emotivnost i analiziranje društva u kojem sam. Pričaću ti o slikama koje vidim, neobičnim pojavama, modi, vremenu i mirisima. Da li je to u redu? Nismo sve definisali, a sa vama piscima se nikada ne zna. Reči su vam rastegljive, višeslojne i znaju da progutaju. Umela sam da utonem u tvoje duge opise bremenitih vinograda, procvetalih grana, a onda skliznem u čeljusti dramatičnih svetova, kontinuuma traganja, duševnih stihija i eksplozija koje u vazduh raznose mišiće. I ljubavne pesme si umeo da zaviješ u crna platna i smestiš ih u kosturnice od kojih sam celog života bežala. Biću dobro. Jednom. Lakše bi nam bilo da se gledamo preko skajpa, taman bez ijedne progovorene reči, ali ti uporno odbijaš korak sa digitalnim dobom u kojem živimo.

U sobi na trećem spratu oronule zgrade nemam dnevnu svetlost. Prozor postoji, ali, umesto pogleda koji bi odleteo na park, tu je kiosk sa ukusnom brzom hranom. Gledam tamnosivi prljavi zid po kojem su urezani inicijali i datumi. Rukom dotičem spoljašnji zid nečije sobe i zamišljam da ta osoba čini isto. Dušek na koji spuštam umorne i zabrinute misli je memorisao krupno, teško telo prethodnog stanara. U otisku sam nepoznate osobe i pokušavam da se prilagodim ulegnuću. Ovo može biti dobra tema za polaznike tvog kursa. Imam lampu pod čijom toplom svetlošću pišem pisma. Sledeći put ću kupiti parfem razigranih kapljica kojim ću poprskati koverat, a ko zna možda u knjižarama postoji mirisni papir, ako iko više piše pisma.

♥ S.

Mili moj,

Noćas sam čitala o italijanskom gradiću koji je sklupčan među stene. Ima divnu peščanu plažu, videla sam na prospektu ostavljenom u javnom toaletu. Volela bih da nas brod sudbine nasuče tamo, makar na kratko. (*Nasuče*, dobro si pročitao. Moje luke su uvek bile prisilom odabrane. Neko drugi je odlučivao o meni. *Sila Boga ne moli*. Mislim o narodnim mudrostima. Koliko životnih lekcija u kratkim rečenicama! Čitala sam i o porodici koja je živela u hladnom Sibiru, samoodrživo, bez kontakta sa spoljnjim svetom. U kratkom tekstu stajala je i fotografija. Izašli su iz Tolstojevih romana. Baš takvu sliku je nudio pisac svojim opisima. Sibir, nepregledno prostranstvo slobode, koja se uvećava i umnožava što dublje ideš. Zgrada u kojoj živim puna je ljudi iz istočnog bloka. Hodnici mirišu na boršč. Susetka, podmoskovljanka Aglaja, dala mi je zdelu punu kivanog

povrća. Ona je dramaturg, a njen suprug reditelj. Manje-više ovde su smešteni umetnici. Neki su dojurili za slavom, obećanim angažmanima, avanturom, ljubavima, pobešli od neimaštine, zabrana i političkih partija. Kada se povede priča o politici i ratu, sklanjam se, a oni se upuštaju u verbalne i fizičke bitke dokazujući ispravnost ličnih stavova. Dugo im treba da se osveste. Onda se razbijenih noseva i arkada izljube, nazdrave i psuju političare, kurvine sinove, njihovo seme i kunu. Sloveni imaju splet kletvi od kojih podilazi jeza. Kada se sve umiri, hodnicima odzvanjaju brze šapice štakora.

Obilazim galerije i knjižare. Kupujem oštećene knjige na popustu. Jedan simpatični Indus mi je poklonio nekoliko enciklopedija. Pokazala sam mu na globusu tačku odakle sam došla. Zagrlio me je i rekao da oseća moju bol. Plakala sam kratko i rekla da sam sve odbolovala. Naravno da sam slagala.

Cmizdrava S.

Večnosti,

Na televiziji se emitovala emisija o drvetu starom nekoliko hiljada godina. To ništa ne govori o drvetu, već o narodu koji prolazi pored njega.

Kada u vazduhu crtam obrise, nekada mi se izvije usna u luk koji bi mogao zaličiti na osmeh, pozdrav liku kojeg sam videla u obliku buđi, prelamanju senke na stolu, rasporedu godova na parketu, nepravilnom premazu debelog sloja laka. Na vratima ormana krije se jedna veverica. U ormanu je nova haljina. Kupila sam je od prodate slike, zapravo od prodate skice. Sedeći ispred Horheove prodavnice polovnih bicikala (pričala sam ti o njemu, Meksikanac,

koji nema pojma gde je Balkan, a nije načisto ni da li Evropa zaista postoji, ili je to još jedna zavera komunista), u ski-cen bloku sam povlačila linije, pokušavala da uhvatim scenu sa suprotne strane ulice. Dečak od pet-šest godina sedi na trotoaru i mrvi skoreli hleb pticama. Jedna devojka je u prolazu pogledom okrnula rad i ponudila mi šest dolara za njega. Horhe je rekao da nemam pojma o biznisu. Verovatno je u pravu, ali ja sam ručala dobru porciju krilaca i u prodavnici polovne garderobe kupila haljinu posutu cvetovima koju sam premijerno obukla za posetu Central parku. Obegaralo je drveće. Kada zatvorim oči, mirisi me podsećaju na detinjstvo.

Promenila sam sobu. Vlasniku zgrade se dopalo što sam mirna, pedantna i slikam. Druge prezire, barem tako kaže, ne podnosi njihov akcenat, muziku, hodničke prepirke, mirise iz kuhinja, decu koja plaču, ali nije imun na dolare. Moraću da portretišem njegovu porodicu. Horhe mi je rekao da nemam pojma da pregovaram.

I tvoja i svoja S.

Ljubavi,

Ispijam čaj i mislim na tebe. Duvam u tečnost, nestrpljiva sam da uzmem gutljaj, a onda opržim jezik. Isto svakog jutro, iako si mi stotinu puta rekao da odmah posle pranja zuba popijem čašu vode, nahranim ćelije, pa tek onda kuvam čaj ili kafu, raspremam krevet i peglam garderobu. I ta garderoba. Nikada nisam odvojila jedan dan da ispeglam sve što sam oprala prethodnog vikenda i okačim na vešalice, da ne moram tik pred izlazak iz kuće i time da se majem. Bilo bi lepo imati one ormane-sobe i sofu na sredini. Nema veze, neću sada o dekoraciji kuće, nedostatku prostora i

jeftinim podstanarskim sobama. Ne znam da li sam ti rekla da sam portretisala porodicu vlasnika zgrade i pudlicu njegove majke posebno, pa mi je izašao u susret kada su se Aglaja i njen muž odselili. Dobila sam njihovu garsonjeru za istu svotu novca kao što sam plaćala sobu. Horhe je odmahnuo glavom, ali ja sam bila ponosna na sebe. Ovo je napredak, ali se plašim da se radujem. (*Ne smej se tako jako, plakaćeš*, govorila je nana.) Nagriza me strepnja da za tren sve može da nestane. Jedna zgrada, u čiji sam ulaz gledala, promatrala prilike koje svaki čas žurno ulaze i izlaze, srušena je. Ne znam kada su velike mašine umilele u prostor i kao u dečijoj igri oborile je lako, kao da je od lego kocki. Kašika bagera (ako se tako zove ta velika mašina) sravnjila je nečije uspomene, snove, korake, suze, istoriju i geografiju života i iskopala rupu u koju su nalili mnogo betona i iz nje vire kandže armature. Sve za jedan dan. Često se osećam dezorijentisano. Taman neki objekat, prodavnicu ili ugao uzmem kao orijentir i dobro zapamtim broj koraka, boju fasade, brazdu na asfaltu, saobraćajni znak... i su-tradan toga više nema. Još uvek me dobro služi čulo njuha i namirišem put natrag.

Danas su me pozvali iz organizacije koja pomaže mladima u Kvinsu. Voleli bi da održim dvonedeljni kurs slikanja. Bila sam i u jednoj galeriji. Žena kojoj sam predala materijal klimala je glavom na sve šta sam govorila. Odmerila me je od glave do pete i drsko me pitala da li sam terorista.

Da li je duša sveta siva ili samo moje oči ne vide boje? Reci da je do mene! Bolje da je do mene.

Zabrinuta S.

Ern,

Prvo sam imala osećaj da tapkam u mestu, a onda sam nogama udarala sve silovitije u zemlju. Još uvek tonem, iako sam se probudila. Pokušavam da te dozovem, ti me čuješ i misliš da mi daješ ruku, ali ne razumeš šta govorim i nisi dovoljno brz. Borim se za dah, grlo mi se steže. Nikada nisam bila u rupi, a sada sam rupa puna nevidljivih nemani. Odveli su me. Nisam se opirala. Spasili su me. Stavili me na kamion i... zašto sam sada u rupi kada sam sve učinila da do toga ne dođe? Zašto nisi pošao sa mnom? Zašto nisi želeo da se oženiš sa mnom? Nisam dovoljno dobra? Nisam dovoljno pametna? Nisam dovoljno lepa? Nisam u koordinatnom sistemu vrednosti koje ti je poreklom zacrtano? Jebi se Erneste! Jebi se! Na kraju dana nikoga nije briga za tebe. Ljudi su dobri samo onoliko koliko si im potreban, koliko ih ne ugrožavaš. Ljudi se sklanjaju. Ljudi hoće da prigrabe boje, a ne da dele tvoje sivilo.

„Patnja je jedan veoma dug trenutak. U njemu ne razlikujemo godišnja vremena. Vodimo računa samo o njegovim čudima i beležimo ponavljanje tih čudi. Vreme ne odmiče s nama. Ono se vrti oko nas. I kao da stalno kruži oko središta bola.” Ovo je napisao Oskar Vajld u hotelskoj sobi blistavog Pariza. Nikada ne bih mogla da kažem da je to grad u kojem se umire. Voli, ljubi, podvodi, zaluđuje... da, ali umire... ne. Niko ne sme da umre u Parizu.

Divim se gordim i hladnim ljudima koje zrna emocija ne mogu da pokolebaju u naumu. Stojim između dva sveta: oponašanja hladnokrvnosti i vatrene smrti. Sve je demonska lepota koja opija. Moja građanska savest me nagoni da se pristojno obučem, začešljam, plaćam porez i na tačno određeno mesto bacam smeće. Moja građanska savest mi ne dozvoljava da povučem oroz.

Erneste, možda je smrt u boji?

~~Uplašena S~~

Zdravo E.,

Ovo pismo ću nazvati *Kadrovi*. Neka bude stilska vežba za profesora kreativnog pisanja.

Kadrovi

Zamisli da je tvoj život film. U ovom momentu nije važna odjavna špica sa listom likova, pomoćnika kamermana, direktora fotografije, reditelja, scenarista, vozača, kostimografa ili sponzora. Nije važan kvalitet kamere, ni talenat onoga u čijim je rukama. Neka bude crno-beli film čiji se kadrovi smenjuju prateći naratorovu priču, u ovom slučaju mene, koju junaci opravdavaju svojim izražajnim gestikuliranjem i povremenim scenama karakterističnih aktivnosti. Pranje sudova, smeh, jutarnje brijanje, zakopčavanje dugmadi na košulji. Između kadra koji priča jednu priču do sledećeg je petosekundna pauza. Tada je platno potpuno crno. U sali se čuje disanje gledalaca i rad nećijih creva. Jedan, dva, tri, četiri, pet i tačno na pola vremena do sledećeg broja sledi novi kadar, uvodi se novi lik. Publika nastavlja bezbrižnije da gricka čips, semenke, kokice, ćurose. Skrnavljenje remek-dela, pomisliće mnogi, ali to je jasna podela između celuloidne trake, odavno mrtvih filmskih radnika i trenutnih aktera života koje neko već sada stavlja u kadar, a oni to ne znaju i ne haju kako će izgledati na velikom platnu. Svaki film ima scenario i scenaristu koji je neke osnovne ideje zapisao na papir. Svaka ideja imala je klicu koju je neki događaj ili osećaj posejao. Svaki događaj ili osećaj podrazumeva kretanje misli. Sve to ima svoje

ARHE

U mojoj glavi *Arhe* je trebao da bude epohalan roman. Veliki narativ koji nedostaje sceni, sugerisala mi je književna kritičarka. Dodala je da takav roman može poneti nacionalno priznanje, minimum deset gostovanja u bibliotekama, kao i nekoliko prevoda. Veliki narativ na Balkanu može biti samo kada pišeš o ratu, a imamo ih nekoliko na raspolaganju. Pisati roman o bici na Kosovu polju je nezahvalno, jer su je habali mnogi, a srednji vek je takav da, ukoliko se ne upletu vile, krilati konji i buzdovani, nije neki sadržaj. Ostaje dvadeseti vek.

Zbog čega veliki narativ nije sudbina žene u prosečnom domu na periferiji grada? Zbog čega veliki narativ nije ljubav dve krojačice iz ulice opervažene lipama u kojoj sam živela trinaest godina? Nije. I to je tako.

Pre devet meseci mi je isplaćen honorar za sinopsis koji sam teatralno iznela vrteći se u stolici pred urednikom. Isukala sam jednu od ideja koju sam čuvala u rezervi, svesna da je to samo teza koja je zanimljiva. Predlog je prošao. Prodala sam se. Juče je trebalo da predam prvu trećinu teksta.

U folderu koji sam nazvala *Nedovršeni rukopisi* imam na desetina kratkih pasusa i rečenica koje bi mogle biti skladna celina, ali sada je to nekorisno. Pre nekoliko godina započela sam tekst o boli kroz koju prolazi žena kada doživi spontani pobačaj. Bio je potkrepljen lekarskim izveštajima i novinskim člancima o slavnim ženama koje su prošle kroz

emotivni rolerkoster izazvan gubitkom ploda. Tema je bila inspirativna, možda sam sačinila dobro delo, ali sam ga odbacila. Dve osobe su pročitale rukopis i dobila sam oprečna mišljenja. Jedno da je to smeće i da se tako ne piše, drugo da je to nešto vanserijsko i da ga objavim što pre. Nijedna strana nije primetila glavnu nit. Mene nema u tome. Hirurški precizno sam se odstranila. Bez upliva emocija, bilo da su stvarno postojeće ili ne, nema verodostojnog dela, ni u mojim očima, ni u očima čitalaca. Ne treba pisac da doživi nešto da bi o tome pisao, ali ne može da bude toliko hladan i distanciran. Zapravo, napisala sam novinarski članak od pedeset strana. Uz saradnju sa urednikom mogla bih da malo ublažim pristup i učinim sve pitkijim, ali rad na tome me sada ne privlači. Zanimljivije je nešto drugo. Odnos sredine prema ženi koja je izgubila dete. Najčešće se okrivljuje žena tretirana kao mešina, kojoj je samo rađanje svrha. Sa druge strane, dete nije dete, nego plod u zdravstvenoj terminologiji. PLOD. Jabuka, kruška, šljiva, dunja su plodovi. Ukusni su. Zdravi su. Koristimo ih kao gorivo za telo i omamljujuće nektare za čula. Plod ljubavi, plod sjajne saradnje, plod dobrih pregovora. Sve te nijanse ploda su ništavne za popunjavanje izveštaja lekara specijaliste. Za njega je odlazeći plod tumoroidna, neposlušna veza koja ne funkcioniše, škart prirode.

Pre nekoliko dana došla sam u Skoplje. Umorna sam. Izležavam se po ceo dan u babinom stanu i razgledam predmete. Neke kao da vidim prvi put. Uzimam ih u ruke i ispitujem njihovu strukturu.

Nikada nisam odgonetnula potpis umetnika na slici koja zauzima centralno mesto u dnevnom boravku. Lice oslikava tugu starice na samrtničkoj postelji, ali bez ikakvog žala, više je to grimasa koja govori: tja, i ovo prođe. Oko glave je venac od trnja, ali nema nelagode, krvi. Srastao je. Sada je

to kruna. Grudi su mlohаве. Skupina masnih naslaga oko bokova i pupka, od kojeg se proteže mračan put ka među-nožju, starački je, ali kada bi se zamislile podignute grudi i glava mlađe žene, životnijih crta lica, to bi bila trudnica ili renesansna žena. Možda bi pobudila posmatrača na erotske misli. Noge su blago raširene. Niz njih se sliva platno kojim su uvijena krsta. U pozi koja može biti i prikaz nadolazećeg porođaja, kao da su se sabrali svi porođaji ovog sveta i pre nego što je Bogomajka rodila sina. Žene danas retko rađaju čučeci, ali sale za porođaje nisu potrle praiskonsko saznanje o ispuštanju deteta iz utrobe. To je metafizička bliskost. U tu predstavu starice-Isusa gleda jedan mrzak lik. I njegove noge su blago raširene, grudi za nijansu čvršće i podignutije, a glava uokvirena retkom kosom. Skaradno nudi usne za poljubac. Juda. Ismeva njenu pozu i porod koji dolazi.

Ispod slike nalazi se nadgrobna bista mog oca koju je baba u kišnom mantilu dovukla kući. U dnevnoj štampi pročitala je vest o grupi vandala koji su prethodne noći oskrnavili spomenike. Istog trena oseća oštre rezove u glavi. Trči niz stepenice i zaustavlja taksi. Stoji iznad groba posutog belom rizlom. Planirala je da je jednog dana sahranimo pored sina. Gleda u sliku. Gleda u bistu. Slika njenog sina je osmehnuta. Skida mantil. Prekriva bistu sina i pokušava da je upakuje u svežanj, stavi na grudi i ponese. Majka posrće. Popucali su joj nokti. Majka ćuti. Glavu sina lagano kotrlja. Majka je u projektu. Osmišljava arhitektonska rešenja. Majka zna kako da ga ne boli. Majka ga konačno vodi kući. U toplo. Na sigurno. Majka ulicama vuče glavu sina, tonama tešku i usput se javlja poznanicima. Majka se budi svakog jutra sa pogledom na taj nos, slepe oči, gluve uši i oblikovane brkove oko usta koja su nema. Bista ne progovara, ali sve vidi i čuje. Svake nedelje izjutra, dok je

njegova majka na liturgiji, moja sa njim razgovara. Na njegovoj glavi nema prašine. Prstima nežno, kao da ga miluje, začešljava mu metalne pramenove.

Oko biste je svetište, uklopljeno da slučajni posetilac muzej-stana ne primeti ništa više osim umetničkih predmeta sa putovanja. Rezbarena posuda u kojoj se nalaze stilizovane lule, ručno pravljeni duvankesa, porcelanska figura psa, nekoliko venecijanskih maski, jedno pero, minijaturna Sagrada porodica, fildžan, babuška, posuda sa klikecima i ikona Bogomajke koja u naručju drži sina koji se izviđa tražeći njen obraz da ga poljubi.

Pupčanik kao izvor, vrelo, iskon, klika majki i pramajki koje su se slile u jednu, onu koja me je rodila. I onu koja je njega rodila. Dve pupčane vrpce. Dve majke. Jedan fokus. Produžetak. Ja. Glumila sam da lako popunjavam prazninu i da svet oko mene nije ništa do puko trošenje vremena i progresija ka ništavilu. Nije važno što nemam oko, ruku, pola srca...

Težina: 3 kilograma 200 grama

Dužina: 52 centimetra

Ocena na rođenju: 10

Slovima: deset

Odmah zaplakala. Odmah udahнула.

Mi smo jug. Mi smo vatra. Zapisao je na prvoj strani knjige poezije Mihaila Rendžova *Večnata beskonečnata* pre nego što je postao večnost. Beskonačna večnost koja se i jednim delom proteže mojom telesnom konačnošću i produžava do... jednog dana u beskonačnoj večnosti.

Oca se ne sećam. Tuđe uspomene sam preuzela kao svoje. Konstruisala sam scenarija po kojima je živeo i u njih smeštala sebe. Prenosila sam ga kroz vreme i docrtavala

mu bore, sede vlasi, pijanstva, ljubavnice, uspehe, kavge. Čitala sam knjige koje su pripadale njemu, volela iste pisce i glumce, slušala istu muziku. Ponašala sam se kao da je živ, evo, samo što nije došao sa službenog putovanja. Žude-la sam da mi neko kaže da sam ista kao on.

Moj otac je reditelj. Snima film u kojem je glavna glu-mica Milica Stojanova. Moj otac je mornar koji plovi su-rovim okeanima i donosi sa putovanja školjke iz čeljusti nemani. Moj otac je tajni agent. Moj otac je izvajao svo-ju glavu i u nju se pretvorio. Namiguje mi. Sluša me. Uvek je na mojoj strani. Moj otac... taj osećaj zapravo nije osećaj nego stanje. Ne umeš ni da opišeš to stanje, jer šta ti znaš o životu pre početka. Kao da iz grudnog koša vadiš klupko vune, pa ga zagledaš, malo plačeš, pokušavaš da ga razmr-siš. Misliš da si uspela. Vратиš ga u rupu i jedno vreme živiš bez tereta. Dobro si. A nisi. Ništa ti ne treba. A treba ti sve. I preživiš. Preživiš ekskurzije, mature, rastanke, prvi džo-int, prvi seks. Preživiš prosidbu, venčanje, svatove, popa, kumove. Preživiš majčine suze, pomene, priče, strahove, noćne more, kafane i lomove. Preživiš.

Arhe. Princip, počelo, temelj, iskon. Pupčanik. Koren.

Trudna sam. Duboko u meni zametnulo se biće. Diše.

Zaboravljam ono malo uspomena koje nosim u sebi. Za-boravljam babu, majku, muža, Savu i Vardar, Skadarliju i Staru čaršiju, dukate i dolame. Ostavila sam cigarete. Ne otvaram fioke. Ne čitam isečke iz novina i nasumično pod-ručene reči. Imam tačku, tu jednu tačku ukotvljenu u moje tkivo. Plašim se. O tata, kako se plašim da je ne izgubim opet.

Živi dijalozi koji pozicioniraju izgubljenost protagonista u svijetu u kojem je teško pripadati. Marginalni promatrači tuđih i vlastitih života, suživot pisanja, ljudi koji pišu i onih koji misle da su upravo pesnici jebači, tišina egzistencija koje stoje na mjestu i čekaju red pred trgovinom, udarci djetinjstva, vidljivi i nevidljivi. Branka Selaković je vrsna pripovjedačica koja progovara iz mnogih lica, kombinira različite stilove pisanja i naizgled lako piše o najtežim temama. Detektirajući žarišta naših egzistencija, našu otvorenost i zatvorenost prema svijetu i svijeta prema nama i mapirajući prostor u koji se nepovratno ukorijenilo siromaštvo, nasilje i riječ (jer Selaković shvaća da su ovi prostori u isto vrijeme i prostori gladi i mraka, ali i umjetnosti, koji traže svoj udio u tom mraku, jer *balkanske koordinate zauvek peku*), ispisuje priče koje su naše, nimalo patetično, emotivno i stilski bez viškova. Ova sjajna knjiga možda je i najbolja u svom pomaknutom fokusu, kad odleti u nadrealno, neočekivano, i kad nas kraj priče pošteno i neočekivano ošamari, iako nas je udario već i početak. Dinamični dijalozi, čist i prohodan jezik knjige zakovat će nas stranicu za stranicom uz priče Branke Selaković da ni ne shvatimo da smo već na kraju, a potom ćemo se vratiti na početak.

Monika Herceg

Mozaik nežnosti i oporosti, tako bi se mogao opisati ovaj poduhvat Branke Selaković. Svaka priča u ovoj zbir-
ci je različita, svaka ima sasvim novu i svežu postavku, sva-
ka je avantura za sebe, ali takođe – svaka u sebi ima obrt,
obrt u rečenici i mnogo malih filigranskih obrta u slika-
ma. Branka ne da da reči nose nju, ona ih bira, minuciozno
i sa pažnjom, a opet, osećamo neobičnu lakoću, uživamo
u preciznosti i u tačnosti koju osećamo. Sve je na mestu,
a opet je sve tako dinamično. Đavo je u detaljima, a ovde
ona upravo smenjivanjem detalja otvara čitav spektar ema-
nacija ljudskog postojanja. Ova knjiga je zabavna, duhovi-
ta, opora, a na momente i strašna. Poduhvata tako mnogo
tema, i krhkost i snagu, i nastajanje i nestajanje, ambicio-
zna je i sveobuhvatna, a opet nenapadna i naporna. Napro-
tiv. Ona vas lako i lepo uvlači u svoj svet, ne dozvoljavajući
vam da odustanete, jer je svaka priča jedno novo putovanje
i uzbuđenje.

Ana Vučković

SADRŽAJ

KOORDINATE	4
DVE NOĆI I PET DANA U PARIZU	19
RUBOVI	32
PRESEK	39
ARHE	45
HIŠO	50
SO	60
PERO	66
PLASTELIN.....	70
SIVOKRAJ.....	73
FALINKA	79
MI.....	85
MAPIRANJE SVETA.....	89
KROZ DNO	95
ZID	99
NEOBIČAN SLUČAJ	
MAKSIMILIJANA MLAĐEG.....	105
B.	112
VRELINA	120
MALINA	123
ŽIGOVI.....	126
POGOVOR.....	131